

Vart är vi på väg?

Den 29 augusti förra året var det 120 år sedan den här församlingen grundades. Vid jämna födelsedagar brukar ju den som fyller år både fira, men också ofta fundera, stämma av och titta tillbaka på den tid som gått. Och jag har inte kunnat låta bli att göra just en sådan tillbakablick nu inför att jag skulle börja här. Och den där tillbakablicken har varit som att titta i ett 120 år gammalt fotoalbum. I vissa delar av albumet sitter kvinnorna i fina hattar och prydliga frisyrier, andra bilder visar händelser, missionärer, ombyggnationer, dramagrupper, events, läger och gudstjänster. Om församlingens historia skulle samlas i ett fotoalbum, skulle en av bilderna visa söndagsskolegruppen från 1913. Då fanns det 895 barn och 60 lärare i församlingens olika söndagsskoleklasser. Och på ett annat uppslag skulle det kanske finnas en bild på Maria Lindgren, den beundransvärda kvinna som efter en tid av sjukdom, både i sin egen kropp och i sin familj, blev så trött på allt lidande att hon startade ett helbrägdagörelsehem där människor på löpande band fick motta helande och läkedom.

Den här församlingens historia, börjar med att pastor John Ongman, tillsammans med en grupp missionsivrarare, lämnar Betelförsamlingen här i stan för att starta upp Filadelfia. Ett av skälen var Ongmans bestämda uppfattning att kvinnor skulle få predika. En annan anledning var att kunna fokusera ännu mer på uppdraget om att nå ut med evangeliet till alla folk. Ett tag hade Filadelfia utposter över halva Örebro, där man vecka efter vecka mötte barn och ungdomar i olika verksamheter. När jag har bläddrat igenom församlingens historia, väcks en så stor tacksamhet och glädje hos mig. Vilken enighet i uppdraget, vilken vilja att tjäna, vilket mod att sträcka sig bortom det som är bekvämt, och vilken kärlek till Jesus som finns i den här församlingen.

Med den här historien i ryggen står vi nu inför något nytt. 120 nya år. Minst. Det nya vi står inför, handlar inte om att det idag råkar börja en ny pastor, utan vi står inför något nytt därför att Gud ständigt vill göra något nytt bland sitt folk. Orden från Jesaja 43 där det står "se, jag gör något nytt" har under det gångna året delats flitigt i gudstjänster, bönesamlingar och andra möten. Och jag tror vi är många som funderat på de där orden: vad är det där nya som Gud vill göra?

Årshögtider och jämna födelsedagar är ett utmärkt tillfälle för självreflektion. Var har vi hamnat – är vi där vi vill vara? Hur blev det med det där och det där? Kristian Luuk frågar hela svenska folket på fredagar: "Vart är vi på väg". Det är också en fråga för oss som församling. Vart är församlingen Filadelfia på väg? Den frågan vill jag predika kring idag. Och jag vill göra det genom att börja i Filippibrevet, för där är det som att Paulus ställer den frågan till församlingen. Var befinner ni er? Är ni där ni borde vara och vill vara?

Filippi

Staden Filippi var en romersk koloni, och romarrikets ståtlighet, glans och tjusighet satte sin prägel på hela staden. Den blomstrade och folket tittade uppåt, på byggnaderna, på utsmyckningarna, på bilder av kejsaren. Det gör att församlingen i Filippi befinner sig i ett svårt läge. Vad ska egentligen få styra dem? Livet under kejsaren med alla romarrikets vräkiga byggnader och ståtlighetsideal? Eller ett annat liv, ett liv som pågår bortom och nedanför alla storskaliga byggen och projekt?

I brevets andra kapitel hjälper Paulus församlingen i Filippi att steg för steg röra sig bort från romarrikets ideal och förväntningar, till ett liv med Kristi tjänande och enkelhet som förebild. Vägen beskrivs som en nedåtgående rörelse, och när jag läst texten så har jag börjat uppfatta den som en vägbeskrivning. En vägbeskrivning bort från prestige och glans till rötter och ursprung.

Läs Filippibrevet 2:2-11

I Filippobrevet tar Paulus med sig församlingen på en resa. Inte en resa tillbaka till något, till historiska händelser eller projekt, utan snarare en resa i nedåtgående riktning. En rörelse där Paulus drar församlingen tillbaka till det viktigaste, närmare Jesus själv. När jag har sökt Gud med frågan om vart församlingen Filadelfia är på väg, har jag återkommande sett en bild i min bön. Och jag vill dela den med er idag, och så får vi pröva den tillsammans. Men först vill jag ta er med till ett berg.

Kilimanjaro

När min man Jakob var yngre än vad han är idag, besteg han Kilimanjaro. Som en avslutning på sin tid som volontär i Tanzania skulle han tillsammans med sin far ge sig i kast med lite bergsbestigning. Tempot var långsamt för att de skulle hinna anpassa sig till den tunnare, syrefattigare luften. Ju närmre toppen de kom ju svårare blev det att andas. När vandringen började befann de sig i en djungelliknande miljö med apor och gröna träd, men ju högre upp de kom, ju kargare, gråare och dimmigare blev landskapet. Väl på toppen stannar de i max 15 minuter. Det är hälften så mycket syre på toppen som nere i dalen. Så de skyndar sig, tar några bilder framför den nötta skylten och börjar sedan vandringen neråt igen.

Bergstoppar är häftiga att bestiga, med det är också väldigt svårt att leva på en bergstopp. Det är svårt att andas, det går inte att plantera eller odla, sikten är ofta dålig och inte så sällan är utrymmet där uppe begränsat.

Dalen

Bilden som jag fått när jag sökt Gud för vägen framåt är inte bergsbestigning och höga toppar, utan bilden av en dal. En sådan där filmisk dal, med berg på sidorna:

- en dal där livet växer, där marken är grön och bördig, inte karg som uppe på berget.
- en dal där det finns stillhet, där det inte blåser lika mycket som på de höga topparna.
- en dal där vattnet inte frusit till is utan porlar fram i bäckar.
- en plats där det är lätt att andas och där sikten är klar.
- en dalgång som ligger skyddad, där nytt gräs och små blommor växer.

Och när jag sett den bilden har jag hört orden: Kom ner i dalen, vägen framåt börjar i dalen.

I fjärde Moseboken 24 ges en beskrivning av gröna dalar, som liknar trädgårdar vid en flod, med träd som Herren planterat och som växer vid vattnet. Dalen beskrivs som en plats för förändring. En plats för växtlighet. Vi behöver pröva den här bilden tillsammans, men jag tror att den är en inbjudan till oss som församling:

- en inbjudan till en plats nedanför berget av allt vi åstadkommit och byggt.
- en inbjudan att kliva ned, till ursprung och rötter.
- en inbjudan att låta oss bli ledda, som får till gröna ängar, till vila och helande.
- en plats där källor rinner upp. Där alla som är törstiga får komma och dricka.
- en plats där det är enkelt att andas.
- en plats där saker växer.

Dalen blir för mig en bild av en miljö som erbjuder ett underifrån perspektiv på tillvaron. Och en bild för en plats där jordmånen och grunden är viktigare än höjden och resultaten. Jag uppfattar att Gud vill leda oss till den platsen.

Hela arkitekturen i Filippi lärde människorna att se uppåt, att böja nacken bakåt och säga: "Åh så vackert, åh så storslaget, åh så mäktigt." Genom att armbåga sig fram i tillvaron, och genom att aldrig bli nöjd skulle medborgarna i Filippi sträva efter komma lite högre hela tiden. Stadens byggnader och den personliga utvecklingen skulle röra sig åt samma håll. Uppåt. Och jag tror att vi kan känna igen oss i den strävan, båda i våra egna liv och i församlingens liv. Vi vill nå högre.

Men så kommer Paulus och beskriver vägen till Gud genom att etapp för etapp leda församlingen bort från alla de där kraven och idealen. Istället vill han leda dem i riktning mot Jesus och hans sätt att vara. Vägen beskrivs som en nerförsbacke, som en väg från ett berg, ner i en dal. Och jag tror Paulus beskriver det på det där nedåtgående sättet, för att han erfarit att livet alltid kommer underifrån. Både i den personliga efterföljelsen och i kyrkans strukturer behöver livet komma underifrån. Det är svårt att plantera,

odla och leva på bergstopparna, ja i stort sett omöjligt. Den som vill så, behöver därför ta sig till en plats där det faktiskt finns jord att så i.

För att komma till dalen, platsen där vi kan börja bygga och plantera för framtiden, så tror jag att tre teman i Paulus text kan vara särskilt vägledande för oss.

1 Enighet

Paulus påminner och uppmuntrar församlingen att söka enighet. Att en församling ska vara enig i tanke och sinnelag kan nästan kännas som en skrattretande uppgift. Jag är ju knappt enig med mig själv! Hur ska jag kunna vara enig med en hel församling? Så många viljor, drömmar, erfarenheter och bakgrunder. Att samla det i någon slags enighet känns alldeles för svårt.

För åtta år sedan arbetade jag i Taiwan och hade då förmånen att undervisa en grupp från den taiwanesiska armén i engelska och västerländsk kultur. Soldaterna var en grupp på 30 personer och till en början var de nästan svåra att prata med. Flera av dem hade varit i armén sen de var 8-9 år. De uppförde sig likadant, talade likadant och hade på sig likadana uniformer. Vi fick leta efter särdragen hos dem. De var så slipade och drillade att vi fick bända upp den påklistrade likformigheten för att lära känna personerna bakom de propra uniformerna. Det är inte en sådan enighet som Paulus är ute efter. Alltså en enighet som förväxlat med likformighet eller att tycka lika. Det vet vi vore en helt omöjlig uppgift för vilken gemenskap som helst att ta sig an.

Nej snarare liknar Paulus uppmaning till enighet de där timmarna innan en ÖSK-match. Ibland sammanföll ÖSK-matcher med min cykelfärd hem från Örebro missionsskola. Och cyklar man in på öster då, ser man hur människor från alla håll och kanter strömmar mot Behrn arena. Några kommer i full ÖSK-mundering, medan någon annan kommer direkt från tjänstemöte och har på sin höjd en svartvit slipsnål. Barn blandas med äldre och hela spektaklet andas segerförväntan.

Det är snarare den där fotbollsskaran som gestaltar den enighet Paulus talar om. Inte en likformighet där alla ser ut på samma sätt och säger samma saker, utan en enighet i färdriktning, en enighet i segerförväntan och inställning. Gemensamt går de där fotbollsmänniskorna mot samma håll. I brevet till Filippi uttrycks den gemensamma riktningen som en riktning mot Gud och mot ett liv i ödmjukt tjänande. Vägen mot dalen börjar med att vi, som gemenskap, överlåter oss till att gå åt samma håll, med en förväntan på att Gud vill möta oss där.

2 Att avstå från självhävdelse och egocentrism

Paulus uppmuntrar också filipperna att avstå från självhävdelse och fåfänga, att inte bara tänka på det egna bästa utan på andras bästa.

I Markusevangeliets tionde kapitel får Jesus möjlighet att undervisa lärjungarna om just detta. Allt börjar med att lärjungarna Johannes och Jakob ställer en nästan lite pinsam fråga till Jesus. De undrar om de kan få sitta bredvid honom i himlen. På ett sätt en rätt befriande och ärlig fråga. Och den sätter ord på något som inte alls är särskilt främmande för någon av oss: viljan att få det som är bäst för just mig. Så många gånger som jag hört mig själv och andra säga: den där församlingen passar inte mig, eller jag får inte ut något av den här gudstjänsten, eller jag vill inte att det ska komma in fler personer i min husgrupp, för då blir inte gruppen precis som jag vill ha den. Och så talar vi om församlingen som om den bara var till för mig.

De andra lärjungarna tar sig för pannan när Johannes och Jakob ställer sin fråga. Men Jesus svarar: *"Ni vet att de som räknas som härskare är herrar över sina folk och att furstarna har makten över folken. Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara den förste bland er skall vara allas slav. Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många."*

Jesus vänder brödernas naiva fråga till en undervisning om något väldigt centralt i Gud. Nämligen att livet nära Honom, nära dalen, kräver att vi byter riktning på vår konstanta strävan att få ut det bästa och

mesta av tillvaron. Församlingen handlar inte först och främst om att få det på mitt sätt, utan att få det på Guds sätt. Guds sätt är alltid att tjäna och med stor kärlek möta andra människor.

3 Kristusmodellen

Paulus grande finale i texten till församlingen i Filippi handlar om att peka på Jesu sinnelag som den ultimata vägvisaren till ett liv i dalen. Den sista etappen ner från berget är resans huvudpunkt och anledning. Nyckeln eller dörren ner från bergets syrefattiga landskap finner vi i Jesus och hans sätt att vara och handla. Paulus skriver: *"Han ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlighet med Gud utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss. När han till det yttre hade blivit människa gjorde han sig ödmjuk och var lydig ända till döden, döden på ett kors."*

I motats till bergsbestigning uppför Kilimanjaros, där klättrarna etapp för etapp tog sig högre, vittnar Paulus i den här texten om att Jesus istället, etapp för etapp ödmjukt vandrar längre och längre ner, till människans absoluta botten. Till dalen, där all förändring har sin början.

Påven chockerar

I en gudstjänst där påven Franciskus medverkade, hände något som katolsk press kallade för "oväntat". När påven tillsammans med sitt följe går mot biktbåset där Franciskus ska sätta sig för att lyssna till andras bekännelse av synd, vänder han plötsligt på klacken och går och böjer knä framför en annan präst och börjar själv bekänna sina synder. Prästerna som gått bakom honom ler ansträngt och försöker förhålla sig det förändrade schemat. Men för Franciskus var det ett självklart val. Kanske fler av er sett det här Youtube-klippet. Jag tyckte nästan att det var lite komiskt när jag såg det första gången. De strikta ramarna, den fina klädseln och de oroliga prästerna i påvens följe, för att inte tala om den präst som helt plötsligt får möta påven i biktbåset. Men samtidigt är det en så stark bild av att ödmjukhetens väg inte bara gäller för vissa. Guds rike kommer inte genom att kyrkan bli välbärgad och lyckad, utan Guds rike kommer när vi gör samma sak som Jesus gjorde, ödmjukar oss för att sen betjäna andra människor.

Min hymn

Jesus lade ifrån sig sitt majestät, skaparen av himmel och jord klev ur sin gudomlighet och in i tid och rum. Himmelens härlighet ställde han åt sidan. Sin tron bytte han mot ett stall, gator av guld mot gator av damm. Allsmäktig Gud, med all sin perfektion underställde sig jordens begränsade villkor. Allt för att rädda den här världen och visa att seger kommer genom tjänande, att räddning kommer genom uppoffringar. Hans offer var så mäktigt att det skakade hela evigheten. Hans ljus var så starkt att det bländade solen, och allt på grund av att Gud inte kunde lämna en fallen skapelse åt sitt öde, oförsonad. Guds egen son, den förstfödde i hela skapelsen, han lär oss vägen: att det inte finns någon motsats mellan Guds gestalt och en tjänares gestalt. Och Paulus poäng verkar vara just det, att Gud blir synlig i tjänaren Jesus.

När ingen trodde att det var möjligt för Gud att komma längre ner i människans trassel, så kommer korset och slår håll på all mänsklig förväntan. På den absoluta botten, vid romarrikets skamfyllda avrättningsredskap bevisar Gud hur kärleksfull makt utövas. Genom att dö på ett kors, avsett för slavar och grovt kriminella gör Gud slut på all uppdelning mellan att vara slav och att vara herre. Korset lär oss vad ödmjukhet är. Det lär oss att böja oss ned. Det lär oss att skam och lidande inte har sista ordet.

Jesus ger visionen

Om det är genom tjänande och ödmjukhet som Jesus låter sig bli känd bland människor har vi ett tydligt och konkret uppdrag att göra på samma sätt. Vi kan ägna timmar åt att formulera församlingsvisioner, men här, i Bibelordet, i Jesus själv har vi redan fått visionen. Tänk om vi skulle ta ryggen på Jesus när han tjänar världen på det här sättet. Och säga att det viktigaste inte är mina egna segrar utan Guds seger. Tänk om allt vi gör här i församlingen skulle genomsyras så tydligt av det tjänandet, mot varandra, och mot samhället.

När Paulus tagit med församlingen hela vägen från medborgarskap i Rom till korset, byter hela texten riktning från att ha varit en slags nedåtgående trappa. Paulus skriver: *"Därför har Gud upphöjt honom över allt annat och gett honom det namn som står över alla andra namn, för att alla knän skall böjas för Jesu namn, i himlen, på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna att Jesus Kristus är herre, Gud fadern till ära"*

Vart är församlingen på väg? Vad är nästa steg?

Vi vet att nostalgi inte leder oss framåt, tvärtom kan det få oss att fastna i det förgångna och missa att hänga på Gud i det han gör just nu. Men att ha koll på rötterna ger oss också ledning för fötterna, framåt. Hur börjar våra 120 nya år?

Jag tror att Gud kallar oss att börja vägen framåt med utgångspunkt i dalen. Det nya som Gud hintat om det senaste året kanske handlar det just om det: att Gud vill leda oss till en plats där vi får kliva ner en stund från berget av allt vi byggt och åstadkommit, och från grunden fundera på hur framtiden ska se ut. När vi är eniga i inställning och förväntan på det Gud vill göra, och när vi släpper taget om vår vilja att få det som är bäst för mig, till förmån för andra bästa, och när vi lever i ödmjukhet och tjänande mot människor så tror jag att vi rör oss i den riktningen.

I församlingens allra första stadgar från 1897 stod det i paragraf 2 "Församlingens mål och uppgift är, att på bibelns grund verka för sanningens spridande såväl inom sig som utom sig, samt att så långt möjligt utöva allmän kärlekstjänst." Enkelt uttryckt att med kärleken som redskap betjäna människor i vår stad och i vår värld. Guds uppdrag till alla församlingar är att berätta om honom, genom att vara som han. Vi behöver inte försöka lägga till mer avancerade uppdragsbeskrivningar än så. Utmaningen är att våga leva efter det uppdraget, för det är så radikalt och motsäger mycket av denna världens undervisning. Men vi tar oss inte an det uppdraget i egen kraft. Pelle Karlsson sjunger det så vackert med orden

Frukta ej du Guds församling.

Herrens Ande bor i Dig.

Helig eld skall brinna.

Du skall övervinna.

Dödens portar hindrar inte Dig.

Framtiden kommer oss till mötes, och jag tror att dalen redan börjat grönska. Våren har fått tusen blommor att börja blomma. Vatten rinner fram i bäckarna. Guds tid är nu. Den är alltid nu. Låt oss ta emot framtiden med glädje!